

De reis van meester Swerms naar Algerije in 1925 (3)

Daar is de eenzaamheid van lucht en zand

Rin en Anne-Marie Krap deden een bijzondere ontdekking toen ze het ouderlijk huis aan de Statenweg in St.-Annaparochie opruimden, nadat hun ouders Arjen Krap en Koosje Krap-Swerms waren overleden. In de spullen die van 'meester Swerms' waren geweest – de hait van Koosje, de pake van Anne-Marie en Rin - vonden ze een dik notitieboek vol handgeschreven verhalen. Een daarvan bleek wel heel speciaal: een verslag van zijn reis naar Algerije in 1925, helemaal op rijm geschreven. De Bildtse Post plaatst de komende weken delen uit dit unieke tijdsdocument. Vandaag het derde deel.

Deze week is de woestijn het thema. Er staat een rit op een kameel op het programma. Meester Swerms beschrijft die ervaring uitgebreid. Op de foto zien we hem zitten op het dier dat hij uitgekozen heeft en aan de rand van de foto is nog net het jonge kameeltje zichtbaar dat bij zijn moeder drinkt. Op de andere foto zien we op de achtergrond

waarschijnlijk de ruïnes van Timgad. Deze stad werd in de 1e eeuw na Chr. door de Romeinse keizer Trajanus gesticht als militaire kolonie. Door de enorme oppervlakte en de goed bewaarde resten is het een zeer imposant geheel, waar meester Swerms bijzonder van onder de indruk was. De stad staat op de Werelderfgoedlijst van UNESCO.

*Toch kwam de slaap. De volgende morgen
Zou ons de beroemde kameelrit bezorgen*

*En ja, daar voor het hotel, geknield op de grond
De burlende beesten. Je zag even rond*

*Je zocht naar een schip, een schip der woestijn
Ik vond er een mooi in de kleur van konijn*

*Het had ook een klein jong scheepje, dus was het een
wijfje
Een aardig beestje, met een donkerbruin lijfje*

*Daar ging de karavaan, de wieglende beesten
Schommelden voort maar verreweg de meesten*

*Waren wat lui. De mijne was altijd heelemaal achter
Ik dreef dus de kudde als een kameelenwachter*

*De kameel 't levend schip dat door de zandzeebaren
Zijn koers houdt, rijk bevracht met ruige dikke haren*

*'t Woestijnpaard dat in 't zaal hem door natuur ge-
wrocht
Zijn ruiter rustig voert en naar een sprietje zocht*

*De bultenaar die blij zijn zware last wil dragen
Maar niet de mensch, die 't beest maar voort wil jagen*

*Zijn goedig schapenoog, dat waterdruppels lokt
Zijn lange zwanenhals waarin nooit d'adem stokt*

*Zijn fijne waterneus die bronnen ruiken kan
Zijn grootheid groter dan een flink volwassen man*

*'t Gereutel dat hij steevast moedig hooren laat
Als iemand, wie dan ook, hem op de tenen staat*

*Daar ging de karavaan langs harde smalle paden
De palmen wuifden met hun vingerbladen*

*Door de bladen gluurde de lage zon. Misschien
Nee, straks zou z'ons niet door de vingers zien*

*Langs klei ommuurde tuinen, de groene lusthof door
De konijnkleurige volgde van verre het stoffige spoor*

*Het levenwekkend water uit wellen opgestegen
Stroomt als een beekje wat schuchter en verlegen*

*Het is zeer troebel, je zou kunnen zeggen grijs
Hoor, een eentonig gejiemel, een vreemde wijs*

*Klinkt op uit de verte. Een Arabier speelt
Wel aardig, maar ik denk dat het gauw verveelt*

*Je maakt een buiging, zeer beleefd maar erg onverwacht
Dat komt van het beest, dat te drinken tracht*

*Doch het "oesch" van den
drijver en een paar ferme slagen
Doen j'echt in galop weer verder dragen*

*Hooge leemen huizen, donkre hollen zonder ruiten
De bewoners armelijk en meestal buiten*

*Snoezige kinderen, leuke zwarte typen
Die onophoudelijk om een aalmoes riepen*

*De kromme bedelhand gestrekt, ai un sou
Je werpt ze vanuit de hoogte een geldstuk toe*

*Plotseling hielden de palmen op. De woestijn was hier
En de zonne, de stekel glimlachte fier*

*Hier was haar rijk, kom binnen kom binnen
Dan kan ik alvast met steken beginnen*

*Voor je en achter en overal de warmte, de hitte
Je hebt één geluk, je kunt rustig wat zitte*

*Op je bultig beest, op een oud rafelig kleedje
Je transpireert flink en je verschikt een beetje*

*De grond is hard - en droog erbij
Want het eerste gedeelte is louter klei*

*Maar dán komt ze. En zo schone kelen heffen aan
Het lied der woestijn. 't Zijn de kamelen die liggen gaan*

*Maar de mijne in de kleur van konijn blijft sjouwen
Zij is waarachtig te lui om op te houden*

*Ho beest ho! 't Is als de roepende in de woestijn
Zij gaat door, onverstoortbaar als een stoïcijn*

*Zoodat een Arabier mijn domme dier omhelzen moet
En dwingt tot knielen. Wat ze dan ook doet*

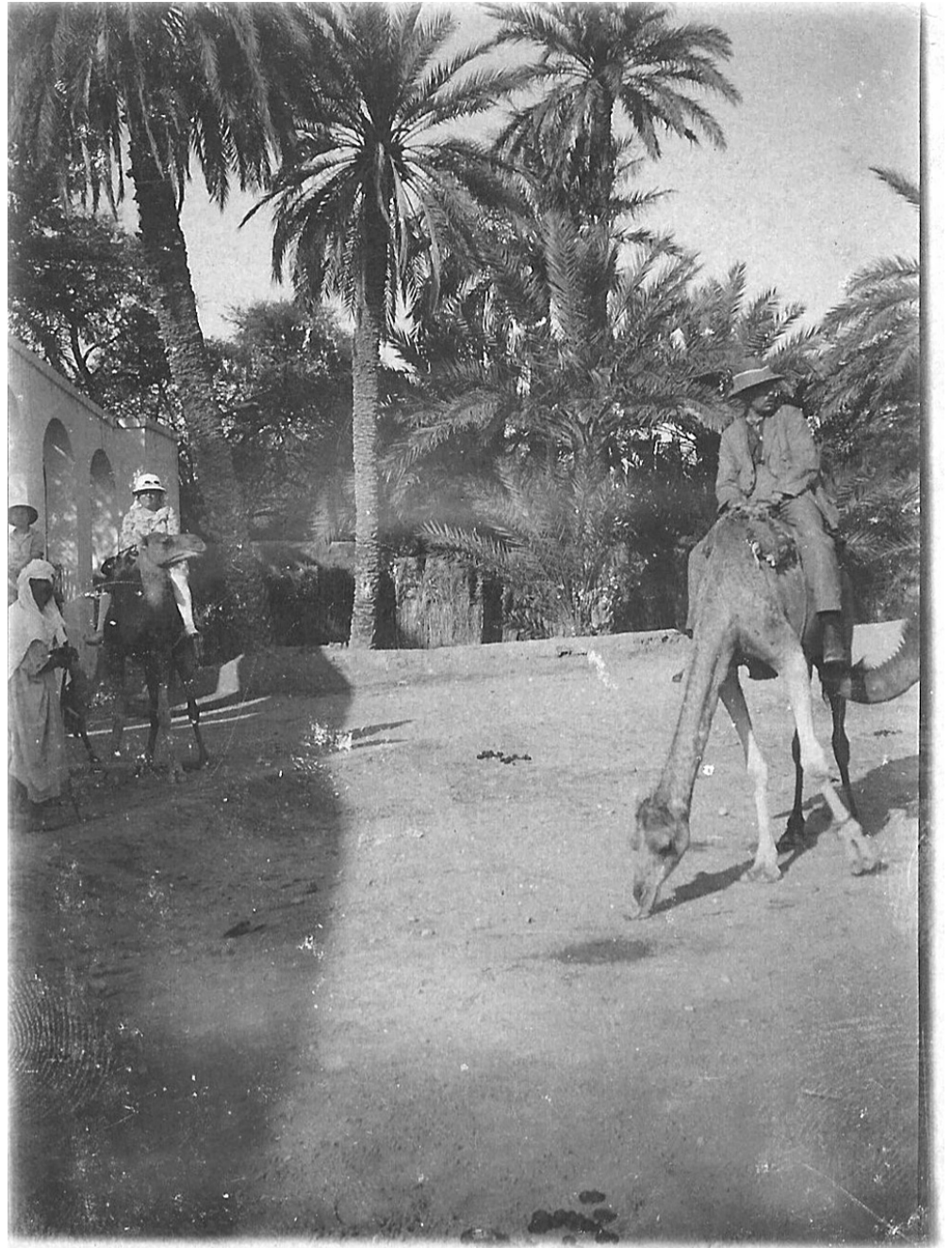
*Daár lag de wijde, wilde woestijn
Vol met zand niet grof en niet fijn*

*O Tuin van Allah, o mijd de woeste wildernis
Waarvan geen eind te zien of te bespeuren is*

Daar is geen schaduw of zij wordt gemáakt

Op de foto's:
Rechtsbo-
ven meester
Swerms op
de kameel;

Rechtsonder
een portret
tegen de
achtergrond
van Timgad.

Daar heerscht de zon, die altijd blaakt

Het zint meester Swerms helemaal niet dat de kamelen vlak vóór de woestijn moeten stoppen. Hij wil er juist ín. Hij wil wat zand meenemen in z'n zakdoek en dan zelf teruglopen. De Arabieren vinden dat niet een goed idee, maar hij is eigenwijs en loopt door.

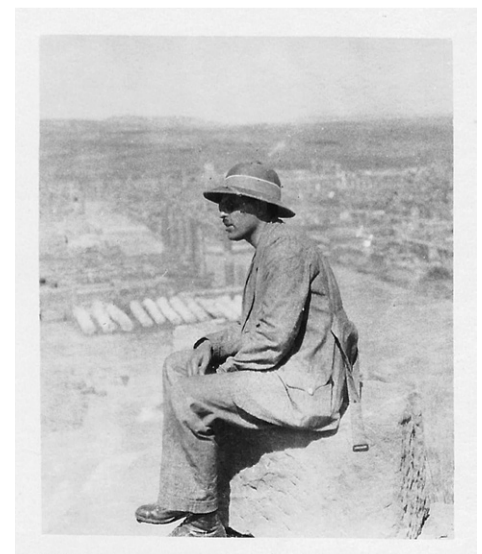
*Toen heb ik de woestijn gevoeld, aan m'n oogen, aan
m'n voeten
En aan m'n heele lijf. Toen moest ik er voor boeten*

*O stekel, stekel, wat had ik toen aan jou een hekel
Onbarmhartig, zonder mededoogen daar uit den hoog-
en hemel*

*En vóór je steeds dat logge pootgewemel
Goddank, d'oase met z'n palmen. 't Leed was nu geleden*

*O arme, de zon staat hoog en onversneden
Daverden de stralen, heet en zengend neer op 't arme
hoofd
Ik was gewaarschuwd maar ik had het niet geloofd*

*Je zag alleen de witte weg, je kroop langs de muren
De zon had het gewonnen, en ik genezen van m'n kuren*

Wie wil reageren of vragen heeft aan Rin en Anne-Marie, kan mailen naar info@akatekst.nl of bellen naar 06 145 765 24. Op de website van Anne-Marie staat nog meer informatie: akatekst.nl/meester-swerms